

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 11 grudnia 2023 r.

Poz. 9313

UCHWAŁA NR LXXX/504/2023 RADY GMINY ISTEbNA

z dnia 30 listopada 2023 r.

w sprawie wyrażenia sprzeciwu Rady Gminy Istebna w przedmiocie ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw, dopuszczającej możliwość wykorzystania górotworów pod powierzchnią gminy dla magazynowania sprężonego CO₂ wraz z domieszkami.

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1, pkt 3 i 5, art. 18 ust. 1, art. 40 ust. 2 pkt 3, art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.),

Rada Gminy Istebna uchwala, co następuje:

§ 1. Rada Gminy Istebna wyraża sprzeciw w przedmiocie ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw. Treść Sprzeciwu stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Rada Gminy Istebna wyraża sprzeciw wobec możliwości uznania złóż za strategiczne bez udziału gminy, na obszarze, której one występują.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Istebna.

§ 4. Zobowiązuje się Wójta Gminy Istebna do przekazania niniejszej Uchwały:

- 1) Prezydentowi RP,
- 2) Prezesowi Rady Ministrów,
- 3) Marszałkowi Sejmu RP,
- 4) Marszałkowi Senatu RP.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Przewodniczący Rady Gminy

Stanisław Legierski

Załącznik do uchwały Nr LXXX/504/2023

Rady Gminy Istebna

z dnia 30 listopada 2023 r.

SPRZECIW RADY GMINY ISTEbNA

wobec ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw, dopuszczającego możliwość wykorzystania górotworów pod powierzchnią gminy dla magazynowania sprężonego CO₂ wraz z domieszkami

Rada Gminy Istebna wyraża sprzeciw wobec ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw, dopuszczającego możliwość wykorzystania górotworów pod powierzchnią gminy dla magazynowania sprężonego CO₂ wraz z domieszkami, mogących mieć wpływ na rozwój Gminy Istebna.

Ustawa wprowadza postępowanie mające na celu wydanie decyzji o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia w zakresie wydobywania kopalin ze złóż o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej, czyli uznanie złoża za złożo strategiczne. Rozwiązania te naruszają w sposób ewidentny istotę samostanowienia prawa w jednostkach samorządu terytorialnego w zakresie władztwa planistycznego, całkowicie ograniczając rolę organów stanowiących, organów wykonawczych i lokalnych społeczności. Nadane uprawnienia centralnym organom geologicznym spowodują, że wskazany odgórnie obszar z tzw. występowaniem złóż specjalnych – o strategicznym działaniu, zostanie *de facto* całkowicie wyjęty spod jurysdykcji władz samorządowych. Procedura wydania takiej decyzji nie przewiduje żadnych środków odwoławczych.

Nowelizacja ustawy w żaden sposób nie zabezpiecza interesu gminy oraz jej mieszkańców i ich własności. Postępowanie takie przez ustawodawcę z założenia wyprzedza postępowanie o środowiskowych uwarunkowaniach jak i samo postępowanie koncesyjne. Wprowadza również daleko idące ograniczenia na rzecz potencjalnych, przyszłych i niepewnych korzyści z eksploatacji złoża, bez jakiegokolwiek pewności, że do rozpoczęcia używania zasobów dojdzie. Konsekwencją rzeczzonej ustawy w przyjętym brzmieniu będzie ograniczenie władzy organów samorządowych na terytorium danej społeczności oraz całkowite wyeliminowanie procesu konsultacji społecznych.

Na podstawie niejasnych przepisów o tym, co oznacza termin „złożo o znaczeniu strategicznym”, niejako z automatu wyłączany jest ten grunt z możliwości gospodarowania nim, w sposób dotychczas przeznaczony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z wolą i życzeniem właściciela. Straty poniesione przez właścicieli nieruchomości w związku z utratą ich wartości oraz brakiem możliwości ich zagospodarowania są niepoliczalne. Jedyne co można przewidzieć, to konieczność ponoszenia wydatków z budżetów gmin w ramach wypłacanych odszkodowań z tytułu utraty wartości nieruchomości na rzecz ich właścicieli. Ustawa nie przewiduje wypłaty takich odszkodowań przez Skarb Państwa – co oznacza, że potencjalne odszkodowania wypłacać będą gminy zmuszone wprowadzaniem treści decyzji Głównego Geologa Kraju do opracowywanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a w dalszej kolejności planów ogólnych.

Niezrozumiałym jest także wykluczenie gminy z postępowania o wydanie decyzji o uznaniu złoża za strategiczne, której terytorium dotyczy ta decyzja – bowiem gmina ta co prawda może wydać decyzję negatywną, ale jest to decyzja niewiążąca.

Wątpliwości budzą zapisy dopuszczające prowadzenie działalności polegającej na podziemnym składowaniu dwutlenku węgla, w szerszym niż obecnie zakresie. Dostępne dokumenty powstałe w procesie legislacyjnym nie zawierają danych o skutkach powodujących skażenie wód pitnych i gleb poprzez zakwaszenie kwasem węglowym z nieuniknionymi skutkami wycieków na powierzchnię.

Poważne obawy powoduje także rozwiązanie precyzujące zatłaczaniem spalin pod ziemię do górotworu w zakresie późniejszego wykorzystania wód geotermalnych i solanek. Eliminacja coraz bardziej popularnej w ostatnim czasie geotermii w Polsce, poprzez utworzenie składowisk spalin ponad poziomami gorących solanek i wód oraz gorących skał, jest bardzo niepokojąca i krótkowzroczna. Na terenie Gminy Istebna

nie prowadzono dotychczas badań poszukujących tak cennych złóż, a wprowadzenie decyzji Głównego Geologa Kraju wyłączającej nie wiadomo które i jak duże obszary w Mieście, może skutecznie zablokować rozwój Gminy w tym obszarze.

Zgodnie z treścią pkt 19 Dyrektywy PE i Rady 2009/31/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla L 140/116, (19) Państwa członkowskie powinny zachować prawo do wskazania na swoim terytorium obszarów, na których można lokalizować składowiska. Obejmuje to prawo państw członkowskich do dopuszczania składowania na części lub całości ich terytorium lub do opowiedzenia się za jakimkolwiek innym wykorzystaniem struktur podziemnych, takim jak poszukiwania, produkcja i składowanie węglowodorów lub geotermalne wykorzystanie warstw wodonośnych. W tym kontekście państwa członkowskie powinny w szczególności, w należyty sposób, uwzględnić inne związane z energią warianty wykorzystania potencjalnego składowiska, w tym warianty o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa dostaw energii danego państwa członkowskiego lub rozwoju odnawialnych źródeł energii.

Z uwagi na powyższe okoliczności Rada Gminy Istebna podjęła uchwałę intencyjną, w ramach której wyraża sprzeciw do zmian wprowadzonych na mocy ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw, dopuszczającej możliwość wykorzystania górotworów pod powierzchnią gminy dla magazynowania sprężonego CO₂ wraz z domieszkami.